

I ZBIRNA OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA – ZAPISI ZA TVORJENE ZBIRKE

Določeno knjižnično gradivo, ki ga je sicer možno obdelati kot posamične enote, lahko zaradi racionalizacije knjižničnega dela združimo v smiselne skupine, t. i. tvorjene zbirke. Takšno zbirko obdelamo v enem samem bibliografskem oz. zbirnem zapisu. Skupni element, ki povezuje enote v zbirki, je najpogosteje vsebina, dogodek ali obdobje, izdajatelj, fizična oblika, izvor ipd. Za tak način obdelave se običajno odločimo v primeru gradiva, ki ga uporabniki praviloma ne iščejo po naslovu ali avtorju, ampak glede na vsebino.

Zbirni zapisi so na primer primerni za opis:

1. skupine letakov in drobnih tiskov, ki jih posamič ni smiselno obdelovati, kot zbirka pa so pomembni za raziskovalno delo;
2. skupine monografskih publikacij, ki jih povezuje sorodna vsebina, jezik ali žanr in jih je možno opisati z enim vrstilcem UDK ali npr. pripadajo jezikom in/ali pisavam, ki na območju knjižnice veljajo za tuje;
3. skupine rokovisov, slik, fotografij, plakatov (redkeje tudi avdio ali video gradiva).

Ne uporabljajo se za opis:

1. posameznih naslovov serijskih publikacij, knjižnih zbirk in drugega gradiva serijskega tipa,
2. gradiva v elektronski obliki,
3. kompletov oz. publikacij večvrstnega gradiva.

KREIRANJE ZBIRNIH ZAPISOV

Pri kreiranju zbirnih zapisov nam je na voljo naslednja literatura:

1. Zbirni zapisi : po dokumentaciji Collection-level cataloging, Library of Congress, Washington D.C. / priredila Dunja Kalčič. V: Knjižničarske novice. ISSN 0353-9237. - Letn. 7 (1997), št. 12 (Priloga)
2. Appendix J. Collection-level cataloging. Washington, D.C.: Library of Congress, 1998 <http://www.loc.gov/catdir/cpsa/app-coll.html> (pregledano 25. 9. 2003)
3. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. 2 knj. in drugi priročniki za katalogizacijo, ki se uporabljajo v posameznih sistemih COBISS.
4. Standardi ISBD za posamezne vrste gradiva.

Zbirni zapis kreiramo s pomočjo vnosne maske Z (zbirke).

Zbirko opišemo v kratkem bibliografskem zapisu s podatki, ki na kratko opisujejo in identificirajo zbirko kot celoto. Značnica glavnega vpisa pri tvorjenih zbirkah je najpogosteje stvarni naslov.

Zbirni zapisi niso namenjeni prevzemanju.

V nadaljevanju so opisana samo tista polja formatov COMARC/B in COMARC/H, ki se v zbirnih zapisih uporabljajo na specifičen način.

0XX Blok za identifikacijo

V podpolje *001b* – *Vrsta zapisa* vnesemo kodo za vrsto gradiva za enote v zbirki. Če zbirko sestavlja več vrst gradiva, vnesemo kodo "m" – *večvrstno gradivo*.

V podpolju *001c* – *Bibliografski nivo* je koda "c" – *zbirni zapis*.

1XX Blok za kodirane podatke

V podpolja 100bcd vnesemo podatke o letih izida enot zbirke. Zbirka je lahko zaključena ali nezaključena.

V zapis za zaključeno zbirko, katere izhajanje je zaključeno v enem koledarskem letu, vnesemo v podpolje *100b* – *Oznaka za leto izida* eno od kod "d", "e", "h", "i" ali "j". V podpolje *100c* – *Leto izida 1* vnesemo leto izida enot zbirke.

Če je izhajanje enot zbirke zaključeno po več kot enem letu, vnesemo v podpolje 100b kodo "g", v podpolje 100c začetno in v podpolje *100d* – *Leto izida 2* zaključno leto izhajanja enot zbirke.

Zbirke z negotovim letom izida označimo s kodo "f" v podpolju 100b. V podpolje 100c vnesemo najzgodnejše, v podpolje 100d pa najkasnejše možno leto izida enot zbirke.

V zapis za nezaključeno zbirko vnesemo v podpolje 100b kodo "g" in v podpolje 100c leto izida prve enote. Pri prvem vnosu podatkov o zbirki vnesemo v podpolje 100d oznako "9999". V podpolje 210d vnesemo odprto prvo leto izida (npr. 1999-).

Pri beleženju novoprišlih enot zbirke vnesemo v podpolje 100d leto izida zadnje prispele enote. V podpolje 210d vnesemo začasno zadnje leto izida (npr. 1999-<2003>).

V podpolje *101a* – *Jezik besedila* vnesemo kodo za jezik besedila enot zbirke. Če so enote zbirke v različnih jezikih, navedemo kodo prevladujočega jezika. Izjemoma vnesemo v ponovljena podpolja a tudi kode ostalih jezikov.

V polje *102* – *Država izida ali izdelave* vnesemo kodo države in po potrebi tudi regije. Če so enote zbirke izdane v različnih državah, navedemo kodo prevladujoče države. Izjemoma vnesemo v ponovljena podpolja a tudi kode ostalih držav.

Kodirane podatke o gradivu vnašamo v skladu s kodo za vrsto gradiva, ki sestavlja zbirko (usklajeni morajo biti s kodo v podpolju 001b). Na razpolago so nam polja za vse vrste gradiva, razen za serijske publikacije.

001	□□	an ba cc d0
100	□□	c1998 hslv
101	0□	aslv
102	□□	asvn
105	□□	aa bd c1
106	□□	az
<i>(Zbirka tiskanega gradiva, izdana v enem letu.)</i>		

001	□□	an bk cc d0
100	□□	bf c1950 d1959 hslv
101	0□	aslv
102	□□	asvn

116	□□	ad bi db
210	□□	aV Ljubljani cDržavna založba Slovenije d[195-] <i>(Leto izida negotovo. Fotografije so izšle med letoma 1950 in 1959.)</i>

001	□□	an ba cc d0
100	□□	bg c1998 d9999 hslv
101	0□	aslv
102	□□	asvn
210	□□	d1998- <i>(Nezaključena zbirka. Prvi vnos podatkov o zbirki.)</i>

001	□□	an bk cc d0
100	□□	bg c1900 d1979 hslv
101	0□	aslv
102	□□	asvn
116	□□	ad bi
210	□□	a[S. l. cs. n.] d1900-<1979> <i>(Nezaključena zbirka. Zadnja enota je izšla leta 1979.)</i>

2XX Blok glavnega opisa

Glavni stvarni naslov za zbirko najpogosteje oblikuje katalogizator. Ta naslov je v jeziku katalogizacijske ustanove in v obliki, ki jasno opisuje zbirko in jo loči od sorodnega knjižničnega gradiva. V naslovu zajamemo in opišemo tisti element, ki združuje posamezne enote v zbirki. Najpogosteje je to ime zbirke, izvor, ime sestavljalca, podatki o vsebini, ime korporacije, jezik, zemljepisno ime ali žanr.

Naslov vnesemo v oglatem oklepaju "[]" v odgovarjajoča podpolja polja 200 – *Naslov in navedba odgovornosti*. Ker je značnica zbirnega vpisa najpogosteje stvarni naslov, ima v takih primerih prvi indikator vrednost "1".

V podpolje 200b – *Splošna oznaka gradiva* vnesemo oznako za vrsto gradiva, razen pri tiskanem gradivu.

V polje 210 – *Založništvo, distribucija itd.* najpogosteje vnesemo podatek o letu izida, čeprav program omogoča vnos vseh podpolj.

V podpolje 215a – *Posebna oznaka gradiva in obseg* najpogosteje vnesemo število fizičnih enot. Če je gradivo v škatlah ali mapah, navedemo tudi število le teh.

Če zbirko sestavljajo različne vrste gradiva, vnesemo podatke za vsako vrsto gradiva v ponovljena polja 215.

Pri zelo drobnem gradivu obseg ocenimo oz. vnesemo približni obseg, npr. "ca 350 kosov".

Pri nezaključeni zbirki vnesemo trenutni obseg v koničastem oklepaju "< >".

Podatke o ilustracijah ipd. lahko vnesemo, kadar je ilustrirana večina enot. Dimenzije prav tako niso pomemben del opisa in jih zato lahko prikažemo tudi z razponom.

200	1□	a[Volitve v Državni zbor Republike Slovenije e1996]
210	□□	a[Slovenija] d1996

215	□□	aca [200] enot <i>(Zbirka propagandnega gradiva za volitve.)</i>
-----	----	--

200	1□	a [Družba sv. Cirila in Metoda]
210	□□	a [S. l. cs. n. d 1883-1938]
215	□□	aca [150] enot <i>(Zbirka vsebuje pravila, poročila, publikacije o delovanju.)</i>

200	1□	a [Ivan Cankar i Portreti] b Slikovno gradivo
210	□□	a [S. l. cs. n.] d 1900-<1979>
215	□□	a <20> portretov cč-b in barve <i>(Zbirko trenutno sestavlja 20 fotografij. Leto izida zadnjih enot zbirke je vneseno v koničastem oklepaju v podpolje 210d.)</i>

3XX Blok za opombe

Opombe o zbirki se najpogosteje nanašajo na izvor, urejenost ali kompleksnost zbirke, na pogoje uporabe ali na vsebino zbirke.

Pri veliki zbirki ali če na enotah v zbirki ni običajnih bibliografskih podatkov, v polje 300 – *Splošna opomba* vnesemo splošne informacije o vsebini zbirke.

200	1□	a [Slovenska kulturna akcija]
300	1□	a Vsebuje vabila na prireditve, programe prireditvev, različne brošure, besedila pesmi ipd. <i>(Zapis s splošno opombo o vsebini.)</i>

Opombo o vsebini vnesemo, kadar imajo posamezne enote značilne naslove in/ali avtorje. Podatke vnesemo v polje 327 – *Opomba o vsebini* v skladu z navodili za to polje.

200	0□	a [Stanovanjska komunalna banka]
300	1□	a Vsebuje gradivo o delovanju Stanovanjske komunalne banke
327	10	0 Vsebina: a Zapisnik. - 1992 a Poročilo zunanjega revizorja C&L. - 1993 a Predlog razrešitve članov organov upravljanja banke in imenovanje članov nadzornega sveta SKB banke. - 1993 a Mnenje nadzornega odbora o poslovanju SKB banke d.d. v letu 1993. - 1993 a Zapisnik 6. zбора SKB banke d.d. - 1994 a Zapisnik 7. zбора SKB banke d.d. - 1994 a Sklepi 7. zбора SKB banke d.d. - [1994] a Spremembe in dopolnitve statuta SKB banke d.d. – 1994 <i>(Zapis z opombo o vsebini.)</i>

6XX Blok za vsebinsko analizo

Predmetne oznake omogočajo tematski pristop k zbirki, ki je za uporabnike zbirk obenem tudi najpomembnejši. Predmetne oznake oblikujemo z namenom predmetnega opisa celotne zbirke. Število vnesenih predmetnih oznak ni omejeno, vendar zaradi načel vsebinske obdelave in ekonomičnosti zapisa ne sme biti preveliko.

Pri izbiri predmetnih oznak se odločimo za izraze, s katerimi zbirko uvrstimo med vsebinsko sorodno gradivo. Poskrbimo tudi, da so predmetne oznake dovolj specifične ter izrazi uporabnikom dovolj poznani.

Predmetne oznake vnesemo v polja 600–609, če uporabljamo enega od standardnih sistemov za predmetne oznake, ali v polje 610, če uporabljamo prosto oblikovane predmetne oznake.

Vrstilec UDK za iskanje (675c) je obvezen podatek v tem bloku. Z vrstilcem UDK opišemo celotno zbirko.

200	1□	a[Volitve za predsednika Republike Slovenije e1997]
600	11	aBernik bJože f1924-
600	11	aCerar bMarjan f1943-
600	11	aKovač bBogomir f1952-
600	11	aKučan bMilan f1941-
600	11	aMiklavčič bFranc f1924-
600	11	aPeršak bTone f1947-
600	11	aPodobnik bJanez f1959-
600	11	aPoljšak bMarjan f1924-
606	0□	aVolitve ySlovenija z1997
610	0□	apredsedniški kandidati
675	□□	c324 a324(497.4)"1997" <i>(V zapisu so predmetne oznake za vse predsedniške kandidate.)</i>

200	1□	a[Konferenca COBISS iPlakati] bSlikovno gradivo
610	0□	aCOBISS aSICRIS akonferenze aplakati
675	□□	c766 <i>(V zapisu so vnesene prosto oblikovane predmetne oznake.)</i>

200	0□	a[Študijski programi]
601	02	aInternational Executive Development Center cBrdo pri Kranju xŠtudijski programi
610	0□	amanagement aizobraževalni programi
675	□□	a377.3/.4:65.012.4 c377 vdo 4. izdaje <i>(V zapisu sta uporabljena oba načina predmetnega označevanja.)</i>

7XX Blok za podatke o odgovornosti

Kadar so vse enote zbirke delo enega korporativnega avtorja (ali redkeje individualnega avtorja), vnesemo njegovo ime v polje 700/710.

Kadar zbirko sestavljajo dela do treh individualnih avtorjev (ali dveh korporacij), vnesemo v polje 700/710 podatke za najbolj znanega ali zastopanega avtorja.

Kadar je zbirka znana po sestavljalcu, vnesemo njegovo ime z ustrežno kodo za vrsto avtorstva v polje 702.

200	0□	a[Študijski programi]
710	02	aInternational Executive Development Center cBrdo pri Kranju

(Zbirka del enega korporativnega avtorja.)

Tvorjene zbirke so najpogosteje sestavljene iz anonimnih del ali del različnih avtorjev oz. iz kombinacije obojega. V takšnih primerih zbirni zapisi ne vsebujejo polj 700 in 710.

200 1□ a[Lokalne volitve e2002]
(Zbirka propagandnega gradiva za volitve. Značnica je stvarni naslov.)

9XX Blok za nacionalno rabo

Podatke o stanju zaloge za zbirko vnesemo v polje 996 – Podatki o stanju zaloge. Maska Z ne vsebuje polj 997 – Podatki o stanju zaloge serijskih publikacij.

Tvorjeno zbirko praviloma inventariziramo kot celoto. Če zbirka vsebuje večvrstno gradivo, ki ga hranimo ločeno, inventariziramo glede na nastalo število fizičnih enot. Enako inventariziramo tudi obsežne zbirke, ki jih, zaradi njihovega obsega, hranimo v več škatlah ali mapah.

Če obstaja več izvodov zbirke, vnesemo podatke za vsak izvod v ponovljena polja 996.

200 1□ a[Slovenska vina]
215 □□ a<43> enot
996 □1 dIPKG\i3\aSlovenija f599900582 o19990503 p4 vd yh19990503
(En izvod zbirke.)

200 1□ a[Volitve za študentski parlament] bSlikovno gradivo
215 □□ a[8] plakatov
996 □1 c1 dlGa\iB.l.n2002122] f820020503 o20020801 p4 vd yh20020709
2KOROSKA
996 □1 c2 dlGa\iB.l.n2002122] f820020504 o20020801 p7 vd yh20020709
2KOROSKA
(Dva izvoda zbirke, tj. arhivski izvod in izvod za uporabnike.)

PRIMERI

1.

001 □□ an ba cc d0
100 □□ bd c1997 hslv
101 0□ aslv
102 □□ asvn
200 1□ a[Volitve za predsednika Republike Slovenije e1997]
210 □□ a[Slovenija cs. n.] d1997
215 □□ a[18] enot
300 1□ aVsebuje predstavitve in propagandno gradivo kandidatov za predsednika Republike Slovenije na volitvah leta 1997
600 11 aBernik bJože f1924-
600 11 aCerar bMarjan f1943-

600	11	aKovač bBogomir f1952-
600	11	aKučan bMilan f1941-
600	11	aMiklavčič bFranc f1924-
600	11	aPeršak bTone f1947-
600	11	aPodobnik bJanez f1959-
600	11	aPoljšak bMarjan f1924-
606	0□	aVolitve ySlovenija z1997
610	0□	apredsedniški kandidati
675	□□	c324 a324(497.4)"1997"
996	□1	dIPKG\i101 f599801523 o19981013 p4 vd yh19981013
996	□1	dlaPKG\i101 f599801524 o19981013 p7 vd yh19981013

Izpis po ISBD:

PKG

[VOLITVE za predsednika Republike Slovenije : 1997]. - [Slovenija : s. n.], 1997. - [18] enot

Vsebuje predstavitev in propagandno gradivo kandidatov za predsednika Republike Slovenije na volitvah leta 1997

324(497.4)"1997"

PKG599801523

aPKG 599801524

2.

001	□□	an bm cc d0
100	□□	bg c1991 d1998 hslv
101	0□	aslv
102	□□	asvn
200	1□	a[Slovenska ljudska stranka iPodružnica Krško]
210	□□	a[Krško cs. n.] d1991-<1998>
215	□□	a<8> enot
300	1□	aVsebuje plakate in drobne tiske
601	02	aSlovenska ljudska stranka bPodružnica cKrško 601
606	0□	aPolitične stranke ySlovenija
610	0□	anotranja politika apolitične stranke apolitični programi
675	□□	a329(497.4 Krško)SLS b32 c329 s32
961	02	aSLS bPodružnica cKrško 601
996	□2	dIK\iD\u32\ a[SLOVENSKA\5ljudska stranka] f900301068 o19990202 vc

Izpis po ISBD:

K D 32 [SLOVENSKA ljudska stranka]

[SLOVENSKA ljudska stranka. Podružnica Krško]. - [Krško : s. n.], 1991-<1998>. - <8> enot

Vsebuje plakate in drobne tiske

329(497.4 Krško)SLS

K D 900301068

3.

001	□□	an bk cc d0
100	□□	c2000 ek hslv
101	0□	aslv

102	uu	asvn
116	uu	af bi dc
200	1u	a[Krško] bSlikovno gradivo e[letalski panoramski posnetki] fFoto Rožman
210	uu	aBrežice cFoto Rožman d[2000]
215	uu	a[18] fotografij cbarve d11 x 16 cm
300	1u	aPosneto 20.1.2000
607	1u	aKrško xPokrajinska fotografija
607	1u	aVidem xPokrajinska fotografija
607	1u	aSava xPokrajinska fotografija
610	0u	amesta afotografije
675	uu	s779 c77.04
712	02	aFoto Rožman cBrežice
996	u2	dIKiD\u779aKRŠKO f000088778 p4 va yh20000313

Izpis po ISBD:

K D 779 KRŠKO

[KRŠKO] [Slikovno gradivo] : [letalski panoramski posnetki] / Foto Rožman. - Brežice : Foto Rožman, [2000]. - [18] fotografij : barve ; 11 x 16 cm

Posneto 20.1.2000

K D 000088778

4.

001	uu	an bk cc d0
100	uu	bg c1997 d2003 hslv
101	0u	aslv aeng
102	uu	asvn
116	uu	ad bi dc gad
200	1u	a[Konferenca COBISS iPlakati] bSlikovno gradivo
210	uu	a[Maribor cIZUM] dcop. 1997-<2003>
215	uu	a<7> plakatov
327	02	0Dosedanja vsebina: aCOBISS 1987-1997 aCOBISS`98 : konferenca aKonferenca COBISS`99 aKonferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2000 : podpora znanju aKonferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2001 : podpora znanju aKonferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2002 : podpora znanju aKonferenca uporabnikov COBISS 2003 : podpora znanju
610	0u	aCOBISS aSICRIS akonferenca aplakati
675	uu	c766
996	u2	diIZUM\u02aKONFERENCA COBISS\5plakati f120030164 o20031029 p7 vf

Izpis po ISBD:

IZUM 02 KONFERENCA COBISS plakati

[KONFERENCA COBISS] [Slikovno gradivo]. [Plakati]. - [Maribor : IZUM], cop. 1997-<2003>. - <7> plakatov

Dosedanja vsebina : COBISS 1987-1997. COBISS`98 : konferenca. Konferenca COBISS`99. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2000 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2001 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2002 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS 2003 : podpora znanju

IZUM 120030164

5.

001	uu	an ba cc d0
100	uu	bg c2002 d9999 hslv
101	0u	aslv
102	uu	asvn
105	uu	aa
200	1u	a[Štipendije]
210	uu	aLjubljana [etc.] c[s. n.] d2002-
215	uu	a[19] enot cilustr. d33 cm
300	1u	aRazpisi za štipendije za visoke šole doma in v tujini
606	1u	aŠtipendije xVisoke šole
675	uu	a377.5(497.4) (085) s377.5 b377 c377 vdo 4. izd.
996	u2	dlŠ\CIPS\ŠTIPENDIJE f200210120 o20021010 vc 2CIPS

Izpis po ISBD:

Š CIPS ŠTIPENDIJE

[ŠTIPENDIJE]. - Ljubljana [etc.] : [s. n.], 2002-. - [19] enot :
 ilustr. ; 33 cm

Razpisi za štipendije za visoke šole doma in v tujini

377.5(497.4) (085)

Š CIPS D 200210120

6.

001	uu	an ba cc d0
100	uu	bg c1990 d1999 hslv
101	0u	aita ager
102	uu	aita
200	1u	a[Knjižnice v Italiji]
210	uu	a[Italija] d1990-<1999>
215	uu	a<26> enot
300	1u	aVsebuje informativno gradivo o knjižnicah v Italiji
606	1u	aKnjižnice yItalija
675	uu	a02(450) c02
996	u1	dlb\n532844 f20020156 o20021112 p4 vc

Izpis po ISBD:

b 532844

[KNJIŽNICE v Italiji]. - [Italija], 1990-<1999>. - <26> enot

Vsebuje informativno gradivo o knjižnicah v Italiji

02(450)

b 532844 20020156